

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četr leta	" 3—
na mesec	" 10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knalova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petig vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četr leta	" 450
na mesec	" 160
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravnštvo: Knalova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Delegacijsko zasedanje.

F. — Dunaj, 23. oktobra. Vojni odsek ogrske delegacije je včeraj sprejel proračun vojaške uprave.

F. — Dunaj, 23. oktobra. V pondeljek ima sejo finančni odsek ogrske delegacije.

Spremembe v vodstvu krščanskih sovjaleev.

F. — Dunaj, 23. oktobra. Vzdržujejo se vesti, da bivši minister dr. Gessmann odloži predsedništvo krščansko-socijalne stranke, katero prevzame baje predsednik poslanske zbornice dr. Pattai. Ta te vesti odločno dementira.

Spor v avstrijski socijalni demokraciji.

S. — Dunaj, 23. oktobra. Pri včerajšnji seji shoda socijalno-demokratične strokovne organizacije je prišlo do novega sporja. To pot so bili češki centralisti, ki so morali z vso strastjo občutiti objektivnost centralne strokovne komisije. Pri sestavi kandidatne liste se namreč ni prav nič oziralo na češke socijalno-demokratične centralistične organizacije. V imenu čeških socijalnih demokratov so izjavili delegati Täuber, Prašek in Kremel, da je kandidatna lista tudi za češke centralistične organizacije nesprejemljiva, da dela vtipk, kakor da vodstvo centralistične organizacije noče vpoštevati Čehov, da češke centralistične organizacije, ki vendar reprezentirajo 120.000 organiziranih delaveev, za centralni komite sploh ne eksistira, in delegat Tekan je zahteval spremembo kandidatne liste. Pri tozadnjem glasovanju se je večina vzdržala glasovanja, dva delegata sta glasovala celo proti. Končno se je češkim delegatom posrečilo dobiti vsaj enega zastopnika v 14 članskem komiteju in še ta je bil izvoljen proti volji čeških delegatov, ker mu manjka vsaka sposobnost za ta posel. Iz cele te zadeve zamore nastati še dalekosežen spor. Slovenski socijalni demokrati seveda niso dobili v mednarodni komisiji nobenega zastopstva.

S. — Dunaj, 23. oktobra. Včeraj zvečer je bil zaključen VI. socijalno-demokratični strokovni kongres. Glede zahtev čeških centralistov v zastopstvu v strokovni komisiji je prišlo še do pomembne debate. Referent komisije za sestavo kandidatne liste je izjavil, da strokovna organizacija nikakor ne pomenja zastopstva narodnega principa. Delegat Žulovski je podal v imenu Poljakov in Italijanov izjavo, da stope na stališču, da pomenja strokovna komisija zastopstvo strokovnih organizacij, ne pa narodnostnih organizacij. Če se pa dajo koncesije Čehom, potem pa zahtevajo tudi Poljaki in Italijani, da imajo svoje zastopnike v strokovni komisiji. Slovenci niso podali k tej točki nobene izjave. Delegat Ziegel je nato izjavil, da vstraja komisija na sklepu iz leta 1905, da so za volitve merodajne strokovne, ne pa narodnostne zahteve.

Češko - nemška spravna pogajanja.

B. — Praga, 23. oktobra. Včeraj se je neoficijalno sešel pododsek I. nacionalo - politične komisije v češkem deželnem zboru k sestanku, na katerem se je debatiralo o razdelitvi referatov v deželnem zboru in o vprašanju veta. Soglasja ni bilo dosegeno. Dr. Eppinger izdela nov kompromisni predlog glede razdelitve češkega deželnega odbora.

F. — Dunaj, 23. oktobra. Tudi snoči iz Prage došla poročila o češko - nemških spravnih pogajanjih so tako zadovoljiva, ter tvorijo dobrodošlo netivo za politične kombinacije. Informirani krogi zatrjujejo, da bo rekonstrukcija kabineta precej obširna in da bo cela vrsta bivših ministrov zopet zasedla ministrske portfelje. Znova se pojavlja tudi vest, da bodo spremenjene politične razmere vplivale tudi na spremembo pri raznih visokih upravnih mestih. — Predvsem je premestitev gališkega namestnika toliko, kakor gotova.

Gališki deželni zbor.

B. — Lvov, 23. oktobra. V včerajšnji seji gališkega deželnega zabora je poročal profesor Glombinski v imenu odseka za volilno reformo o volilni reformi za gališki deželni zbor. V odseku so se vsi člani izrekli za splošno, direktno in tajno volilno pravico, le glede principa enakosti niso bili nazor edini. Upati pa je, da se bo tudi v tem oziru našla kompromisna formula. Odsek za volilno reformo je predlagal resolucijo, ki priporoča, da naj se rešijo predlogi glede volilne reforme po možnosti se v tem deželnozborskem zasedanju. Rusini so zahtevali za se pravice v mestih in vzhodnih galiških okrajih ter se zavzemali za enakost volilne pravice. Poljski demokrati so izjavili, da so za narodnostni mir z Rusini.

Konkurzi.

G. — Praga, 23. oktobra. Po svoji obsežni reklami tudi na Slovenskem znana tvrdka Anton Tomec v Humpolcu je prišla v konkurs. Pasiva znašajo 250.000 K.

G. — Kraljevi Gradee, 23. oktobra. Lesna eksportna trgovina Hugo Hlavinek je prišla v konkurs. Pasiva znašajo 170.000 K.

Morilec dr. Crippen obsojen — na smrt.

G. — London, 23. oktobra. Včeraj je bila končana obravnavna proti dr. Crippenu in njegovi ljubici miss Le Neve. Dr. Crippen je bil kot morilec svoje žene obsojen na smrt. Predsednik sodišča je naznani dr. Crippenu, da naj ne pričakuje pomiloščenja. Dr. Crippen še vedno zatrjuje, da je nedolžen.

Župnik obsojen radi agitacije.

B. — Pečuh, 23. oktobra. Župnik Libald, kateri je med volitvami agitiral raz prižnico, je bil tu obsojen na 7 dni zapora, 40 K globe in izgubo političnih pravie za dobo enega leta.

Nove volitve na Portugalskem.

B. — Lisabona, 23. oktobra. V januarju se vrše volitve v novo portugalsko zbornico, ki bo sklepala tudi o definitivni bodoči ustavi portugalske republike.

Priznanje portugalske republike.

B. — Lisabona, 23. oktobra. Braziljska vlada se je obrnila do severnoameriških Zedinjenih držav in drugih ameriških republik s prošnjo, naj vse ameriške republike skupno priznajo portugalsko republiko.

B. — Pariz, 23. oktobra. Francoska vlada je pozvala Angleško in Španijo, da naj skupno priznajo portugalsko republiko.

B. — Rim, 23. oktobra. V vaticanskih krogih se zatrjuje, da odpoklicanje papeškega nuncija iz Lisabone še ne pomenja definitivne prenove diplomatskih vezi z novo portugalsko republikansko vlado, akoravno papež sodi o kodočem razmerju med Vatikanom in Portugalsko jako pesimistično.

Demisija francoskega poljedelskega ministra.

Q. — Pariz, 23. oktobra. Francoski poljedelski minister Ruau je podal demisijo.

Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem.

Q. — Berolin, 23. oktobra. Sestanku ruskega carja z nemškim cesarjem Viljemom v Potsdamu bo prisostvoval tudi ruski minister za zunanjne zadeve Sasonov.

Slavnost v Ljubnju.

Q. — Ljubno, 23. oktobra. Včeraj se je tu na slovesen način položil zaključni kamen za novo ljubensko montaniščno visoko šolo.

Milijonar — goljuf.

Q. — Budimpešta, 23. oktobra. Policija v Sisku je arretirala tamošnjega večkratnega milijonarja Müllerja radi goljufije. Proti njemu je bilo vloženih 43 ovadb.

Nova, neznana bolezнь.

G. — London, 23. oktobra. V okolici Ipswicha se je pojavila dosečaj popolnoma neznana epidemična bolezнь, kateri so že podlegle 4 osebe. Bakteriologična preiskava je dognala bakeile, katere so našli že tudi pri tam poginilih podgananah in kuneh. Bolezнь sama pa je še popolnoma neznana.

Protest Perzije proti umešavanju Angleške v perzijske notranje zadeve.

B. — London, 23. oktobra. Perzijska vlada je včeraj podala angleški vladi odgovor na njeno grozilno noto. V tem odgovoru poudarja, da je reforma uprave v Perziji radi pomajkanja denarnih sredstev, kateri so težavna, da pa so se razmere navzliec temu precej izboljšale in da torej perzijska vlada nikakor ne more trpeti navzočnosti angleških oficirjev.

v perzijski državi. Tudi omenja ta odgovor, da inozemski trgovci nimačo nikakega povoda, pritoževati se.

Sestanek angleškega in portugalskega kralja.

A. — London, 23. oktobra. Ker je umrl brat angleške kraljice knez Teck, je obisk angleškega kralja portugalskemu kralju Manuely zopet odložen.

Turški poslanik v Vatikanu.

A. — Rim, 23. oktobra. Turčija se pogaja s papeškim stolom radi imenovanja posebnega turškega poslanika pri Vatikanu.

Veliko poneverjenje.

A. — Petrograd, 23. oktobra. Preiskava na postaji Nikolajevsk na sibirski železnici je dokazala, da je tamošnji načelnik postaje tekom par let poneveril za pol milijona rubljev blaga.

Bolezнь srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

B. — Belgrad, 23. oktobra. Včeraj popoldne ob 4. izdan bulletin o prestolonaslednikovi bolezni konstatira: Senzorij prost, stanje prestolonaslednikovo zadovoljivo. Pacient sprejema spontano hrano, ki jo tudi obdrži. Temperatura 37.9 °C, udarec žile 102.

B. — Belgrad, 23. oktobra. Ruska carica, turški prestolonaslednik, italijanska kraljica - mati in francoska vlada so se včeraj vprašali o stanju prestolonaslednikove bolezni.

B. — Belgrad, 23. oktobra. »Novo Vreme« poroča, da odide kralj Peter na obisk v Rim dne 23. novembra le tedaj, če bo do tedaj kraljevič Aleksander že popolnoma izven vsake nevarnosti.

Kolera.

B. — Rim, 23. oktobra. V Palermu na Siciliji so se pojavili 4 koleraslučaji.

B. — Rim, 23. oktobra. V zadnjih 24. urah so zbolele v Neapolju 4 osebe za kolero in 2 umrli. V provinci Neapolj jih je obolelo 15 in 2 sta umrli. V Apuliji so obolele 4 osebe in 3 umrle.

B. — Budimpešta, 23. oktobra. Na celem Ogrskem je obolela za kolero ena oseba in ena umrla.

Turčija in Grška.

B. — Carigrad, 23. oktobra. Turška vlada razpošilja eirkular, v katerem izjavlja, da nima nič proti temu, ker je Venezelos prevzel predsedstvo v novem grškem ministrstvu in da radi tega ne namerava pretretati diplomatskih zvez z Grško.

Stavka strojniv trgovskih ladij.

B. — Trst, 23. oktobra. Zveza strojniv na trgovskih ladjah, katera je dobila na svoje zahteve po zboljšanju plače in drugih gospodarskih vprašanjih, negativen odgovor, je včeraj soglasno sprejela stavko. Na stavki so udeleženi strojniki 19 različnih paroplovnih družb.

Dragoceno priznanje.

V zadnji seji kranjskega deželnega zбора je dr. Lampetu ušlo dragoceno priznanje: da so občinske dolklade v Ljubljani tako nizke, kakor malodane nikjer drugod na Kranjskem.

S tem je tudi implicite priznal, da je bilo gospodarstvo narodno-napredne stranke v mestni občini Ljubljanski vzorno in tako uspešno, da je ni občine na Kranjskem, ki bi se mogla v tem pogledu meriti z ljubljanskim.

Dr. Lampe, ta najstrupenejši sovražnik narodno-napredne stranke, je torej nehoti izdal narodno-napredni stranki, ki je doslej gospodarila in ki bo, kakor se trdno nadejamo, gospodovala tudi še vnaprej na mestnem magistratu, najsijsajnejše izpričevalo.

Saj je jasno kakor beli dan, da mora biti gospodarstvo v tako veliki občini, kakor je ljubljanska, naravnost vzorno, ako se vzpričo množečih se potrebščin in zahtev modernega časa lahko v Ljubljani izhaja s tako neznačnimi in nizkimi občinskimi dokladami, kakršnih je težko najti celo v takih kmečkih občinah, kjer žive še popolnoma patrijarhalno in ne poznajo še nobenih modernih potreb.

In kljub temu, da so bile občinske doklade v Ljubljani neverjetno nizke, vendar je na magistratu gospodijoča napredna stranka ustvarila iz Ljubljane krasno moderno mesto, ki po priznanju nepristranskih faktorjev v vsakem oziru daleč prekaša vsa druga enaka provincialna mesta.

Po priznanju Lampetovem je torej napredna stranka z naravnost neznačnimi sredstvi ustvarila moderno Ljubljano ter s tem na najsijsajnejši način pokazala, kako je treba gospodariti, da se z malimi sredstvi ustvarijo velika dela.

Narodno-napredna stranka je v Ljubljani pokazala, kaj zna in kaka bodi občinska uprava, da bo uspešna in koristna za prebivalstvo.

To vse je dr. Lampe priznal s svojo izjavo v deželnem zboru, da ima Ljubljana malodane najnižje občinske doklade na Kranjskem.

Dr. Lampe torej nehoti poje slavo gospodarstvu napredne stranke v občinskem svetu ljubljanskem.

Ali ni to nad vse značilno?

Saj je vendar notorično znano, da je bil od nekdaj »deželni finančni minister« med tistimi, ki so najbolj kritizirali mestno upravo ljubljansko, in ne motimo se, ako trdim, da je bil ravno dr. Lampe tisti, ki je pisal najstrupenejše notice v »Slovencu«, naperjene proti gospodarstvu na mestnem magistratu.

A sedaj pa je v javni korporaciji — v deželnem zboru samem, postavil samega sebe na laž ter pritisnil na celo sebi in vsem tistim, ki so se za-

ganjali v »Slovenec« v mestno upravo, pečat podlilih obrekovalcev in lažnikov.

Zgodilo se je pač Lampetu tako, kakor svetopisemskemu Bileamu, ki je izsel, da bi proklet, a je moral bla-goslavljeni.

Lampetovo neprostovoljno priznanje glede uspešnega gospodarstva narodno-napredne stranke v občinskem svetu ljubljanskem, je za nas tolike važnosti, da ga je treba posebe podčrtati.

To priznanje bo namreč napredni stranki dobro služilo zlasti pri bodočih občinskih volitvah, ko bodo klerikale skušali zase delati vodo s kritiko mestne uprave pod vladom narodno-napredne stranke na magistratu.

Ljubljanske občinske volitve razpisane po novem volilnem redu!

Včeraj zvečer je izsel ta-le uradni razglas:

»Stev. 2487/pr. Ker je tu-uradni ukaz z dne 31. avgusta 1910. l. štev. 2040/pr., s katerim se je občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane razpustil, stopil v pravno moč, razpiše v temelju tretjega odstavka § 87. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 17. oktobra 1910. l., dež. zak. štev. 31) nove volitve vseh udov občinskega sveta ljubljanskega.

To se daje s tem na občno znanje s pristavkom, da se po § 21. zgori navedenim zakonom izdanega **novega občinskega volilnega reda** za mesto Ljubljano zaradi priprav za nove volitve (sestave imenikov volilcev) obenem potrebitno ukrene.

Da so imeniki volilcev vsakomur na vpogled razgrnjeni, se svoječasno razglasi po predpisih § 19. l. e.

Ravno tako se dan volitve po-zneje določi.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1910. C. kr. deželni predsednik v vojvodini Kranjski: Teodor baron Schwarz s. r.«

Ta razpis novih občinskih volitev je pravi unikum: Volitve so pač razpisane, toda ni določen **dan, kdaj se razpolože volilni imeniki na vpol- led**, niti je povedano, **kdaj se volitve vrše**. In vendar je to dvoje **bistvo** razpisa. Da pa se sploh volitve morajo vršiti, to je vendar znane vsakomur, v to ni treba nikomur še posebnega Schwarzovega razglaša. Če zakon striktno naroča, da je treba v štirih tednih po pravomočnosti razputa občinskega sveta, razpisati nove volitve, je s tem toliko rečeno, kakor da je treba **določiti dan, kdaj se vrše nove volitve**. Mislimo, da pojmuje to določbo tudi baron Schwarz tako, a da se dela namenoma neumajšega, kakor je v resnici. Ne mo-

remo si namreč predstavljati, da bi bil mož tako zabit, da bi ne razumel, da se pravi »razpisati volitve« toliko, kaker **določiti dan volitve**.

Ker Schwarz ni določil roka za reklamacijsko postopanje in tudi ni naznani dneva volitve, se njegov razglas **absolutno ne more smatrati za razpis volitve**, marveč samo za slabo naslikan poskus izogniti se zakonu ter kolikor mogoče dolgo podaljšati gospodstvo vladnega komisarja na magistratu. Proti temu pa protestujemo z vso odločnostjo ter zahtevamo, da respektira zakone tudi deželni predsednik baron Schwarz.

Kmečki poslanci na vrvici dr. Šusteršičevi.

Kmečki poslanci v našem deželnem zboru so veliki reveži. Nobenega svojega prepričanja ne smejo imeti in plesati morajo tako, kakor jim go-de velemožni dr. Šusteršič. Matjašič in Dimnik, Dular in Drobnič, vti ti so časti vredni možje, samo eno **nапако imajo po mnjenju klerikalnih kolovodij**, da imajo še kolikortoliko bistre glave, ki jih usposobljajo, da semtertja le uvidevajo, na kateri strani je pravica in kje krivica. Zato se klerikalni mogotci nič dobro ne počutijo, kadar dr. Tavčar ali dr. Triller jameta brati klerikalcem levite in jih z napeto pozornostjo poslušajo poslanci-kmetje. Zlasti dr. Šusteršič je pri takih prilikah vidno nervozem. In ne zastojn, saj obstoji nevarnost, da bi njegovi backi, ko slišijo še na drugi zvon, končno vendarle spregledali. Vzpričo te nevarnosti je dr. Šusteršič odredil, da poslanci-kmetje sploh ne smejo poslušati naprednih govorov. Dr. Šusteršič da znak, migne z roko, in kakor na komando, vstanejo poslanci-kmetje ter zapuste zbornico. To se je zlasti opazilo v zadnji deželnozborski seji pri razpravi o cestnem zakonu. Ko je jel govoriti dr. Tavčar in ko je padal neusmiljeno udarec za udarcem z neodoljivo silo na hrbet klerikalnih mogotev, je dr. Šusteršič zamahnil z roko in hipoma se se dvignili poslanci-kmetje ter jadrno zapustili dvorano. Ta dogodek, ki kaže, kako zelo ima dr. Šusteršič na vroge kmete, je vzbudil splošno veselost. Kasneje je na hodniku srečal dr. Šusteršiča nek nemški poslanec. Stopil je k Šusteršiču ter sarkastično smehljače vzkliknil: »Sie haben ihre Leute wirklich wunderbar dressiert, einfach zum Staunen!« Šusteršič se je samo namuzal in odšel.

O deželnih in občinskih bankah.

Klerikale ustanove, kakor je znamo, deželno in občinsko banko. Zaravnatelja deželne banke bo imenovan dr. Kobal, za ravnatelja občinske banke pa Fran Jošt, bivši ravnatelj celjske »Zadržne Zveze«.

Gospod dr. Oražen

nam piše: Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete in natisnite z ozirom na Vašo notico pod zaglavjem »Preselitev« v 343. številki (jutranja izdaja) z dne 16. oktobra 1910, na istem mestu in pod istim naslovom sledi popravek: »Ni res, da se nameravam preseliti v Gradec. Tudi ni res, da sem z ozirom na to baje že opustil izvrševanje svoje zdravniške prakse v Ljubljani. Pač pa je resnica, da sem odšel le na kratek dopust, nikakor pa se ne nameravam izseliti iz Ljubljane. Res je tudi, da bom, čim se vrnem prihodnji teden v Ljubljano, svojo zdravniško prakso v vsem obsegu nadalje izvrševal. — Z odličnim sploščevanjem dr. Ivan Oražen. — Meran, 18. oktobra 1910.

K temu popravku pripominjam, da smo že sami prvotno svojo notico lojalno popravili.

Društvo za pospeševanje prometa s tujiči in dežela.

»Društvo za pospeševanje prometa s tujiči« je vložilo na deželni zbor prošnjo, naj bi prevzela dežela društvenega tajnika med svoje stalno nameščene uradnike ter v to svrhu sistemizirala posebno uradniško mesto. Kako bo ta prošnja rešena, ne vemo, čujemo pa, da sta med klerikale dve struji: ena je zato, da se prošnji ugodi, druga pa je odločno proti. Radovedni smo, katera struja bo zmagała, najbrže tista, na katere strani je dr. Šusteršič. Po naših informacijah je dr. Šusteršič proti ugodni rešitvi prošnje.

Prijet roparski morilec.

Kakor že znano, je dne 13. avgusta trgovec Karel Dick, roj. 1878. v Gneisu pri Solnogradu, izabil v Nornbergu v spalno sobo natakarico Beti Drescher, kjer jo je zadavil in oropal, potem pa neznano kam pobegnil. Iskale so ga bavarske, kakor tudi avstrijske in druge oblasti (njegova slika je bila tudi razstavljena na policijskih oglasih v oknu osrednje policijske stražnice v Ljubljani), a dolgo časa zman. Sedaj se pa nam poroča, da so ga izsledili in aretovali v St. Pöltnu. — Pred kratkim se je v Norinbergu mudil nek Dicku zelo podoben Ljubljjančan, ki je bil po tamniji kriminalni policiji ustavljen in ligitmovan, potem pa seveda takoj izpuščen. Razume se, da se je, kot izobraženec, vsemu radovoljno podvrgel, a priponuje pa, da je norinberška kriminalna policija zelo natančna, taktna, vljudna in čez vse postrežljiva.

Kranjec štirikrat zabodel Kranjea.

V četrtek se je nahajalo več deželne skedenjskega plavža v krémni št. 650 v Škednju pri Trstu, med temi tudi 26letni Fran Godnik in 23letni Jakob Žiberna, oba iz Senožeč,

LISTEK.

Gospoda Četrtnka letosnji dopust.

Spisal Blaž Pohlin.

(Dalje.)

Zenini opravičeni zahtevi sem se moral udati. Ker pa v svojem življenju se nisem ničesar izgubil in ker s policijo še nikoli nisem imel nič opraviti, prosil sem prijatelja Petka, ki je izvezban v takih rečeh, naj on javi policiji, da se mi je zgodila nesreča z izgubo ure in verižice nekod v mestu. Vsi ljubljanski dnevniki so prinesli to senzacionalno vest, po kateri je moja žena v »Narodu« najprej planila. Bere namreč samo veste o zgubljenih in najdenih rečeh, o nesrečah, ūmorih, samomorih, zanima jo tudi, kdo je zadel glavni dobitek pri kakem srečkanju, za »drugo politiko« se pa ne briga, kakor pravi sama.

Ure in verižice ni nihče našel, vsaj oglašil se ni nihče, da jo je. Ker je bila moja uradniška čast v nevarnosti, da se je lahko kaj odkrhne, če bi hodil brez ure in verižice okrog, — saj veš, kaki pred sodki vladajo med

občinstvom v tem oziru — zato sem si omislil oboje novo, obljudil plače-vati na obroke, v sreu pa krčevito zaprisegel, da nikoli ne izgubim na tak način tega potrebnega lišpa, kot sem prejšnjega.

Prijatelj je spet pil — jaz tudi — potem pa pravil:

»Par dni nato je napravila mestna policija v Mestnem logu pogon ali lov na ondotne take prebivalce in prebivalke, ki tam po mnjenju slavne policije nimajo pravice prebivati, ker izvršujejo vlačugarsko ali tatinško rokodelstvo, za katero se danes še ne dobi patenta. Policia je ugrabilo prav lep plen, če si bral v »Narodu«, kjer je bil natančen popis vseh aretiranec in reči, ki so jih pri njih dobili. Med drugimi tiči in teami je policia dobila tudi Anto-nijo Turšek iz Celja, pri njej pa sre-brno uro in verižico, najbrž onidve, ki ju je pred kratkim izgubil uradnik J. Č., kakor je pisal »Narod«.

K sreči dobivam jaz »Narod« v pisarno, da sem prebral to nesrečno notico, predno bi jo dobila v roko moja žena, ki take reči kar požira. Antonija Turšek je bila vsekakor moja ljubica iz Mestnega loga, ono dekle, s katero sem se prav dobro imel, katere ljubezen me je pa prav draga stala. Te novice v »Narodu« moja žena ne sme brati, bil je moj trdrovaten sklep, ker bi potem lah-

ko prišla na sled vsej stvari. Pomagal sem si s korenitom sredstvom. Ženi sem pridirjal domov praviti, da je bil »Narod« od prve do zadnje vrste konfisciran, ker je pisal strašne reči o Avstriji in se postavil na strane neke države, da zna še nastati vojna zaradi tega. Moja lahkoverna žena je vse verjela in je skoraj čula pokanje kanonov izza Golovea. Šla je kmalu spat, ker jo je prevzel res strašen strah pred grozovitimi dogodki, ki se obetajo v najkrajšem času.

Tako sem tudi zdaj srečno odbil nevarnost, ki je pretila uničiti naše lepo zakonsko življenje in potisniti v mračnost mojo vzorno zakonsko zvestobo.

V par dneh sem bil klican na sodišče. Če bi ne bilo tako treba iti, bi ne bil šel, ker se mi je sreča kar treslo vzemirjenja. Plašen sem bil vedno, še takrat sem se bal, če nisem bil nič kriv, kak strah se me je šele zdaj oprijemal, ko me je težil tak ne-navadnen greh!

Prišel sem h gospodu, ki je moj prijatelj in s katerim sva včasih že kako rekla. Segla sva si v roke, na kar mi je ponudil stol ter cigaretino in dejal:

»Ali več, zakaj sem te poklical?«

Prijazen obraz prijatelja in prijazne njegove besede so mi dale pogum.

»Če govoriva kot prijatelja, ti pravim, da vem,« odvrnil sem, »če pa imam opraviti s slavnim preiskovalnim sodnikom, ti pa rečem, da ne.«

Pogledal me je začudeno ter dejal:

»Ne razumem te.«

»Ali govorim s prijateljem?«

»Rečimo, da.«

»Potem vem, zakaj si me klical. Kaj ne, da zaradi tistih vlačugarjev in vlačugarjev iz Mestnega loga?«

»Res je.«

»Potem pa zaradi neke ure in verižice, ki so jo dobili pri eni izmed ujetih tie.«

»Tudi res.«

»In kaj zdaj?«

»Zdaj bi radi vedeli, če je tista ura in verižica tebi kaj znana.«

Rekši je potegnil iz miznice ukradeno mi nro in verižico.

»To je bila moja last,« odvrnil sem.

»Bila? Ali ni več?«

»Seveda ne, ker mi je bila odvzetna, ukradena.«

»Kdo ti jo je pa odvzel?«</

ki sta pa uslužbena kot težaka v gori omenjenem plavžu. Že po polnoči je prišlo med imenovanimi do prepira in ko sta izšla iz gostilne, je napadel Žiberna Godnika z odprtim nožem in mu zadal štiri težke rane. Godnik se je zgrudil na lieu mesta v luži krvi na tla, med tem ko je Žiberna zbežal. Prihitevša policija je odnesla težko ranjenega na policijski inspektorat, kamor sta bila pozvana oba lokalna zdravnika, ki sta nudila Godniku prvo in nujno pomoč, ter ga dala odvesti v mestno bolnišnico v Trst. Kako se govori, so prizadejane rane zelo težke, tako, da je le malo upanja, da bi ranjenec okreval. Žiberta je policija izselila in aretilala, ter oddala sodišču. Izgovarja se, da je bil od Godnika izvan in da je svoj čin storil v nagli jezi, ko ni vedel, kaj dela.

Nagla smrt.

Ko je včeraj popoldne ob pol 3. prišel pred na dvorišču hiše št. 26 na Poljanski cesti se nahajajoče klesarsko delavnico Anton Štrukelj, rojen 1852. v Vižmarjih, ter pristojen v St. Vid nad Ljubljano, in jedel kruh, je z mojstrom izpregovoril komaj par besedi, potem pa šel k vodovodu vodo pit, se je obrnil in odšel na cesto. Dospevši do hišnega vogala, se je opotekel, poprijel za žleb, potem pa nezavesten padel. Ljudje so ga takoj prenesli na dvorišče in jeli drgniti, a ni bilo nobene pomoči več. Parkrat je še zadihal in umrl. Na licu mesta došli policijski zdravnik dr. Liliher je konstatal, da ga je zadela srčna kap. Policijska komisija je odredila, da so njegovo truplo prepljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Orožne vaje domobranskega moštva k orožnim vajam leta 1911.

Glede orožnih vaj domobraneev je ministrstvo za deželno brambo odredilo sledče: K orožnim vajam bodo leta 1911 poklicani vsi, katere veže še dolžnost, in oni, ki so od kake orožne vaje zaostali. Moštvo 11. in 12. letnika se razen onih, ki so zaostali, k orožnim vajam ne pokliče. Vse orožnim vajam dolžno moštvo se pokliče, izvzemši ono 4. in 27. domobranskega pešpolka ter deželne strele, sredi junija do sredi julija (I. perijoda) in sredi avgusta do sredi septembra (II. perijoda). Moštvo 4. in 27. domobranskega pešpolka se pokliče k orožnim vajam enakomerno in nepretrgoma od letnih do zimskih tečajev (izvzemši čas žetve). Nedelje in praznike se moštva ne sme poklicati. Vsak, ki je dolžan priti k orožni vaji, si lahko izvoli v kateri perijodi bi bil rad poklican, a mora zato navesti tehtne razloge. Posebno se bode pri tem oziralo na poljedelske, vendar pa se tudi želji ne bi ustreglo, ako bi število za orožno vajo ne dosegalo določenega števila. Ustrezalo se bode pa po možnosti, kar bo mogoče za spomladno perijodo, za velike vaje pa se bode oproščalo le v najbolj ozira vrednih slučajih. Zlasti se je za zaželjene perijode pri občinskih uradih najpozneje do konea meseca decembra 1910 zglasiti, kateri bodo potem te sezname odpislali okrajnim glavarstvom. Med žetvijo t. je nekako sredi julija do sredi avgusta, se moštvo k orožnim vajam sploh ne bode klicalo. Orožnih vaj sploh se bode oproščalo v najbolj ozira vrednih slučajih. Rekruti in nadomestni rezervniki, ki se ne vpokličejo na jesen, se bodo klicali k prezenčni službi tudi prihodnje sredi meseca sušča in bodo natančnejši čas določila teritorialna poveljništva.

Iz sodne dvorane.

Okrnjao sodišče Ljubljansko.

Prehitra vožnja. V Ljubljani sicer avtomobilske nadleže res nimamo veliko, menda bi tiste ljubljanske automobile na prstih seštel — vendar Ljubljjančanje prav radi zabavljači čez avtomobile, šoférje, čez naglo vožnjo, bencinov smrad itd. Časih seveda po pravici, časih pa tudi brez vsake potrebe. Zabavljati je namreč že star ljubljanski privilegij. — Ampak čemu na dolgo in široko o tem govoriti! Stvar, za katero je šlo pred okrajnim sodiščem, je čisto kratka Jos. Slamnjak, ključavničar.

na Glincah je davi z avtomobilom privozil od pošte čez Marijin trg in je zavil na Miklošičeve ceste. V mestu je sicer dovoljeno voziti 15 km na uro, ali na ovinkih pa samo 6 km. Slamnjak pa je tam na ovinku vozil prehitro. Nek sitni major ga je nagnanil in okrajno sodišče je prehitrega voznika obsodilo na 24 ur zapora.

Zagonetni koš. Zadnjič enkrat ponoči je šel nadzorovat uslužbene »Društva za zaklepjanje« nemško gledališče. Opazil je, da stika tam okoli neka ženska. Ko se je ženska odstranila, je našel tam koš poln drva, nabranih na stavbišču. Zjutraj je stražnik prišel še enkrat na stavbišče, pa koš z drvmi ni bilo več. Slučajno pa je stražnik opazil čisto tak koš v hiši Zagata št. 2, ki leži nasproti stavbišču in je konstatiral, da je tisti koš last hišnice Karoline Bedenk. Seveda se je v njem vzbudil sum, da bi bila ona utegnila odnesti tista drva. In tako se je moralna Karolina Bedenk zagovarjati pred okr. sodiščem, ki jo je pa oprostilo, ker se ji krivdu ni mogla dokazati. — Kdo je odnesel tista drva in čigav je bil tisti koš, bo ostalo še zanaprej nerazrešena uganka, s katero si pa najbrž ne bo nikdo več glave belil — ker se ne izplača.

Razne stvari.

* Dr. Crippen in njegova ljudska. Pri včerajšnji obravnavi se je dognalo, da je bil dr. Crippen obveščen o nameravani arretaciji v Quebecu. O tem ga je obvestil neki mornar, ki je slučajno izvedel za Crippenovo tajnost. Dotični mornar in dr. Crippen sta se dogovorila, da se dan pred izkreamanjem Crippen skrije v spodnjih prostorih ladje in da napiše pismo, iz katerega bi se sklepal, da je izvršil samomor. — Dr. Crippen je potem tudi res spisal pismo za gdē. Le Neve, v katerem je izražal svoje samomorilne namene. Po dogovoru bi Crippen naslednjo noč med izlaganjem blaga pobegnil. Z vlakom bi se potem odpeljal na določeni kraj, kjer bi ga čakala Le Neve. Načrt pa se ni posrečil. — Med obravnavo je dr. Crippen med splošno pozornostjo zapustil mesto za obtožence, ter šel na kraj, določen za pričelo. Po angleškem zakonu je namreč dopuščeno, da obdolžene v svoji lastni zadavi izpove kot priča pod prisego. Njegova izpoved se je tikala prejšnjega njegovega življenja in ni nudila nič posebno zanimivega. Povedal je, da je poslušal en tečaj za anatomico, poskusov z raztelesovanjem pa ni nikdar delal. Nadalje je povedal, da je bila njegova žena metresa nekega Lincoln, predno se je z njo poročil. Od leta 1900 nista več živel skupaj. Čigavo je truplo v kleti pod njegovim stanovanjem, tega ne ve.

* Baron Ungern - Sternberg. V Petrogradu zaprti baron Ungern-Sternberg je glasom obožniece sporočal državne tajnosti tuji državi. Za to hudodelstvo je določeno osemletno prisilno delo. Obravnavava se bo v najkrajšem času pričela v Petrogradu.

* Nevarni roparji. Pri nekem rudniku v bližini Moravske Ostrave so hoteli ponoči trije neznanci možje vlotiti v skladische za razstreljive stvari. Rudniški čuvaj Swačyna je začel vsled tega silno kričati. Neznanici vlotile so toliko časa tolkli po njem, da je brez zavesti obležal, nato so zbežali. Naslednji dan je čuvaj umrl. Skoro ob istem času je iz zasede napadel 17letni kočarjev sin Kuznik rudarja Krivona, ga umoril ter oropal za 90 vinarjev.

* Ropi v okolici Čenstohova. Počela se, da je bilo v zadnjem času napadenih in oropanih več bank okrog Čenstohova. Roparji so oboroženi in so odnesli že večje vsote. Policeja je ustrelila pet roparjev. Ropov se je baje udeležilo več ruskih policistov, ki so bili aretirani.

Za kratek čas.

Fajmošter Matovž: Zobozdravniki bi radi imeli svojega patrona. Seveda bi moral imeti plom-

birane zobe. Jaz že isčem in isčem pa med svetniki nobenega ne najdem, ki bi bil primeren.

Fajmošter Jaka: Viš ga! Kako si čuden! Najboljši bi bil sv. Zanez Zlatoust.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustolešmek.

Borzna poročila.

Dunaj, 23. oktobra. Včeraj do poldne je vladalo na borzi živahnog zanimanje za petrolejske akcije, ki so znatno poskočile. Sicer pa je bil trg z ozirom na bližajoči se ultimo precej tih. Povpraševalo se je tudi po akcijah državnih železnic, po akcijah ogrske eksportne banke, cementnih in buštěhradskih akcijah. Rente in divize so bile slabe.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dunajske borze 22. oktobra 1910.

Maločleni papirji.	Dunaj	Biograd
4% majeva renta	93:10	93:30
4:2% srebrna renta	96:75	96:95
4% avstr. kronksa renta	93:05	93:25
4% ogr.	91:70	91:90
4% kranjsko deželno posojilje	96:—	97:—
4% k. o. češke dež. banke	94:—	95:—

Srečke	Dunaj	Biograd
I. 1860 %, 1864	219:50	225:50
" " 1864	321:—	327:—
" " zemeljske I. izdaje	153:50	159:50
" " II.	298:75	304:75
" " ogrske hipotečne	277:50	283:50
" " dun. komunalne	248:25	254:25
" " avstr. kreditne	537:—	547:—
" " ljubljanske	88:75	94:75
" " avstr. rdeč. kriza	60:50	64:50
" " ogr.	37:25	41:25
" " bazitke	26:50	30:50
" " turške	256:—	259:—

Veljete.	Dunaj	Biograd
Cekini	445:—	447:—
Marke	665:75	666:75
Franki	556:50	557:50
Južne železnice	115:25	116:25
Državne železnice	755:—	756:—
Alpine-Montan	766:25	767:25
Ceške siadkorne družbe	252:—	254:—
Zivnostenske banke	273:—	274:—

Cenik s koledarjem zastonj in poštne proste. 1045

Pozor!

Kdo želi imeti dobro uro, naj zahteva znamko

UNION

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu
urarju in trgovcu v Ljubljani.
Delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

Uhani, prstani, brillanti.
Svetovno znano najfinje blago
po najnižjih cenah.

Zitno ceno v Budimpešti.

Dne 22. oktobra 1910.

Termi n.

Pšenica za oktober 1910 . . za 50 kg 10:45
Pšenica za april 1911 . . za 50 kg 10:42
Rž za oktober 1910 . . za 50 kg 7:77
Koruza za maj 1911 . . za 50 kg 5:49
Oves za oktober 1910 . . za 50 kg 7:96

E f e k t i v.

5 vin. ceneje.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, 23. oktobra 1910

Trot: 44, 8, 37, 89, 21.

Zloženje v zadnjem času
med mnogimi inserati ki vsi svoje ure hvalejo kot najboljše, izbrati pravega. Priporočati je cenj. bralec, naj si naroč brezplačni cenovnik svetovno znane in poštene firme Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/68. Zadostuje dopisnica z natančnim naslovom zgorajnje firme.

Anton Šarc

Ljubljana, Štefanjeva ulica št. 5,
in vogli Štefanje ulice (nasproti glavne pošte)

Zlano najboljše perilo

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Več hiš

ki se dobro obrestujejo, se pod prav ugodnimi pogoji **prodaja**.

Natančna pojasnila se dobe na **Vodovodni cesti št. 26.** 193

pripravna za delavnice ali skladisča so z 1. novembrom oddasta.

Poizve se pri hišnem gospodarju

Ivanu Kočeniu, Kolodvorska

ulica št. 6. 189

kupim vsako množino za več let proti go-

